

رازی و خوانندگان

که در آن نظرات خود را در مورد «حق فنی» بیان کرده بودند. اکنون یک دکتر داروساز داروخانه دار پاسخی به ایشان داده‌اند که آن را پس از مرور خلاصه‌ای از نامه اول با هم مطالعه می‌نماییم.

مسئول صفحه رازی و خوانندگان در ابتدای آن نامه که تیتر آن «حق فنی، حق ناحق شده» بود چنین نوشته بودند: «... نویسنده نامه به طرح مسئله‌ای پرداخته‌اند که احتمالاً بحث‌انگیز خواهد بود که این امر اگر در جهت

یکی از اهداف بخش اجتماعی «رازی» ایجاد امکانی برای تبادل نظر در بین اعضای خانواده‌ای است که به آن تعلق دارد. بی‌شک طرح نظرات مختلف و گاه متقابل خوانندگان رازی که افرادی فهیم و فرهیخته هستند، سبب رشد فکری خانواده رازی خواهد شد.

در شماره خرداد ماه سال ۷۴ نامه‌ای از سوی یکی از دانشجویان داروسازی که از مشهد برایمان فرستاده شده بود به چاپ رسید

بهبود یک روال غیرمنطقی باشد، سازنده خواهد بود و مطلوب».

در آن نامه چنین آمده بود:

«... ۲- اگر حق فنی برای سودآوری بیشتر داروخانه‌دار بود هیچ نیازی به ایجاد عنوان حق فنی نبود بلکه همان سود ۲۰٪ را به ۳۰٪ یا بیشتر افزایش می‌دادند مانند تمام مشاغل دیگر و سایر فروشگاهها که از سود حاصله هم هزینه‌های ناشی از حقوق پرسنل تأمین می‌شود و هم بهره کافی برای صاحب سرمایه تأمین می‌گردد، لذا تصویب اخذ حق فنی جدای از سود، حکمتی و فلسفه‌ای دیگر داشته است.

۳- همانطور که از اسم حق فنی پیدا است مبلغی است مانند حق‌العلاج پزشک که در قبال ارائه خدماتی چون قبول مسئولیت تحویل دارو و نیز بازگرفتن اطلاعات توسط مسئول فنی حاضر در داروخانه اخذ می‌گردد و تنها به خاطر حق‌اظهار نظر او راجع به نسخ و پویا کردن حرفه داروسازی است تا داروساز واقعاً به عنوان وکیل بیمار در قبال پزشک و مشاور پزشک برای بیمار نقش خود را ایفا کند.

۴- یقیناً هدف از صدور مجوز دریافت حق فنی ضروری کردن حضور داروساز در داروخانه و القاء مسئولیت کنترل نسخ بوده است و خواسته‌اند به این طریق حق‌الزحمه داروساز مستقیماً از بیمار دریافت گردد نه آنکه مثل وضعیت فعلی مسئول فنی مواجب‌بگیر داروخانه‌دار باشد، در این شرایط تعارض بین سلیقه کاسبکارانه صاحب سرمایه با اندیشه مسئول فنی که مصلحت بیمار را در نظر دارد چه می‌شود؟

۵- داروخانه بدون حضور مسئول فنی رسمیت

قانونی ندارد و حتی اجازه فروش یک قرص را هم پیدا نمی‌کند اما هنگام حضور داروساز حتی اگر طبق قانون حق فنی نسخ محاسبه شده و به ایشان تعلق یابد باز هم این سود ۲۰٪ که شامل داروخانه‌دار می‌شود مدیون وجود مسئول فنی است.

۶- مطمئناً اگر در تحویل دارو به بیمار اشتباهی رخ دهد یا به هر نحو برای بیمار در اثر مصرف دارو مشکلی ایجاد گردد مراجع قانونی و حقوقی تنها مسئول فنی حاضر در داروخانه را به محاکمه می‌کشند و صاحب داروخانه مسئولیتی نخواهد داشت در این صورت چرا باید حق فنی اخذ شده از بیمار به حساب داروخانه‌دار واریز شده و بعد کسری از آن به عنوان حقوق مسئول فنی از قرار هر ساعتی فلان قدر عودت داده شود و اصلاً چرا داروخانه‌دار باید داروساز را مواجب بگیر خودش محسوب کند؟

راستی با بودن مجوز قانونی حق فنی در کنار ۲۰٪ سود دارو و جداکردن منافع صاحب سرمایه از منافع صاحب اندیشه و نظر چه موقع به فکر احیاء قداست داروسازی می‌افتیم؟ و برای این کار مگر اولین گام استقلال اقتصادی نیست؟» ...

■ مهاجد - دکتر لقمان سراجی - داروساز

«سر دبیر محترم ماهنامه رازی ضمن سلام و آرزوی توفیق برای شما و سایر خانواده‌های رازی در انتشار این ماهنامه، در پی درج مطلبی در شماره ۵ خرداد ماه ۱۳۷۴ سال ششم توسط آقای محمدرضا اولادی دانشجوی داروسازی از مشهد در مورد «حق فنی، حق

ناحق شده» مطالبی در این مورد به استحضار می‌رسد:

برادر ارجمند، بنده در خصوص مطالب شما کاملاً موافق و با شما همراه هستم. برداشت از کلمه حق فنی همان برداشتی است که شما داشته‌اید ولیکن این فقط یک روی سکه می‌باشد. چرا که شبکه بهداشت و درمان کشور ما راه پر پیچ و خم و دشواری را طی کرده است و در هر زمان برای حل مشکل موجود و معضلات حاد آن با توجه به جو حاکم و امکانات موجود تدابیری فراهم آورده‌اند. در سالهای نه چندان دور که همگان آن را به خاطر دارند، داروخانه‌های زیادی در این مملکت کار می‌کردند که بدون مسئول فنی و بکارگیری دکتر داروساز توسط مؤسسين بخش خصوصی فعالیت داشتند و بسیاری از داروسازان جوان در اوایل کار مجبور به کار در مراکز خصوصی بودند. ولی بخش خصوصی یا از بکارگیری داروسازان طفره رفته و یا با قیمت‌های نازل این کار را می‌کردند. لذا وزیر وقت وزارت بهداشت و درمان جناب آقای دکتر مرندي در سال ۶۷ طی بخشنامه‌ای به شماره $\frac{۸۹۵۷}{۱۳۶۷/۱۲/۶}$ جهت تشویق داروخانه‌ها نسبت به بکارگیری مسئول فنی، حق فنی را به عنوان افزایش درآمد داروخانه تصویب و ابلاغ کردند که در اینجا به آن اشاره می‌شود:

بند ۵- حق خدمات فنی موضوع این تعرفه صرفاً مربوط به خدمات علمی و تخصصی عرضه شده توسط مسئول فنی مجاز قانونی در داروخانه‌ها می‌باشد و می‌بایست مسئول فنی

داروخانه در تمامی ساعات فعالیت در داروخانه حضور داشته و شخصاً خدمات مزبور را ارائه نماید.

بند ۷- وجوه دریافتی موضوع این تعرفه جزو درآمدهای داروخانه محسوب می‌گردد.

بند ۸- داروخانه‌ها موظف به فروش و ارائه داروهای O.T.C (فروش آزاد) به خریداران می‌باشند و این امر مشمول مفاد این مصوبه نخواهد بود.

بنابراین ملاحظه می‌گردد که طبق قانون مصوب وزارت متبوع حق فنی متعلق به مؤسس داروخانه می‌باشد و به تبع حضور دکتر داروساز عاید می‌گردد و به عنوان درآمد داروخانه احتساب می‌گردد. با توجه به اینکه در بیشتر نقاط ایران مؤسسین داروخانه‌ها داروسازان می‌باشند با گذشت زمان این مسئله حل خواهد شد.»

□ برای ما سؤالی باقی است و آن مفهوم این جمله است که «... با گذشت زمان این مسئله حل خواهد شد». به نظر ما مسئول فنی موظف است در داروخانه به ارائه خدمات علمی و تخصصی بپردازد و برای کار خود حق الزحمه مناسب را هم دریافت دارد. اگر صاحب داروخانه نیز خود یک دکتر داروساز است قطعاً باید با مسئول فنی که برای یکی از شیفت‌های کاری و معمولاً به علت مشغله زیادی داروخانه داری استخدام کرده است مشکل کمتری داشته باشد. خدا کند غیر از این نباشد و به جایی نرسیم که بسنویسیم «من از بیگانگان هرگز ننالم».

■ تهران - دکتر هوشنگ فلاح شیروانی -

داروساز

«... ضمن عرض سلام و خسته نباشید خدمت کلیه دست‌اندرکاران و زحمتکش‌ان ماهنامه و با تشکر از اینکه با طرح مسئله مهم بازآموزی از راه دور تلاش می‌کنید تا رسالت یک داروساز در جامعه محفوظ بماند. اینجانب حاضرم از آموزش مکاتبه‌ای در صورت موفقیت استفاده نمایم.»

□ به اطلاع شما و دیگر همکاران پی‌گیر این موضوع می‌رسانیم که برای ایجاد چنین امکانی با قسمت مربوطه در وزارت بهداشت مذاکراتی به عمل آمده و همانطور که در شمارهٔ بهمن ماه ۷۴ به اطلاع خوانندگان رسید، چنین شیوه‌ای مورد موافقت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار گرفت و انشاء... از بهار امسال اجرای آن شروع خواهد شد. از همکاران علاقه‌مند به این شیوهٔ بازآموزی هم می‌خواهیم تا با ابراز نظرات خود و ارسال نامه ما را برای انجام بهتر آن یاری نمایند.

■ کاشان - خانم محبوبه محمدیان

«حضور محترم نویسندگان و مسئولین مجله علمی رازی

سلام مرا که در قالبی از تشکرات صمیمانه نهفته است پذیرا باشید، قدردانی به خاطر ارائه مجلاتی چنین پرمحتوا هم از نظر بار علمی و هم اشاره به معضلات اجتماعی که در گروه‌های پزشکی وجود دارد و برای دانشجویان و شاغلین در این رشته‌ها مطرح است. بدون شک تلاش بی‌شائبه و همکاری پرتیر شماس است که

فراهم نمودن چنین ماهنامه‌ای را امکان پذیر می‌سازد و صد البته جای هیچگونه شکی نیست که در این راه مشکلات فراوان و بضاعت اندک است. من حدود سه سال و نیم است که مجله شما را مطالعه می‌کنم البته باید بگویم مطالب مجله برای من به اقتضای رشته دانشگاهی که در آن تحصیل نموده‌ام (روانشناسی بالینی) سنگین می‌نماید ولی با وجود حجم مطالب تخصصی هیچگاه از مطالعه آن خسته نمی‌شوم. شاید نظر من از جهت آنکه مستقیماً شامل مخاطبین این ماهنامه نمی‌شوم، ارزش کیفی نداشته باشد؛ اما مطمئنم خشنود خواهید شد نوشته‌های شما مورد توجه قشر غیر تخصصی (از نظر نوع مطالب ماهنامه) هم قرار می‌گیرد. ضمن تشکر مجدد آرزوی توفیق روزافزون شما را در جهت ارتقاء سطح کیفی ماهنامه علمی دارم.

«اللهم وفقنا لما تحب وترضی»

■ تهران - آقای شهرام ربانی - دانشجوی

دامپزشکی

«در صورت امکان مقالات علمی خود را همراه با سؤالات امتحانی از مقاله مورد نظر قرار دهید زیرا به نظر اینجانب باعث تشویق هرچه بیشتر خواننده به مطالعه دقیق‌تر مطلب مورد نظر خواهد شد و بالطبع کارایی مقاله بالاتر خواهد بود.»

■ اصفهان - دکتر احمد طوسی زاده -

داروساز

□ ایشان در مورد اینکه تابلوی مطب پزشکان باید عاری از هرگونه مطلب غیر واقعی یا شبهه

برانگیز باشد و چنین مسئله‌ای زیبنده علم پزشکی نیست تذکر داده‌اند که:

«مسئله مورد نظر بنده در خصوص کلمه اطفال است و تاکنون چندین مورد والدین نوزادان و اطفال پس از مراجعه به این پزشکان، به علت تجویز نامناسب بعضی داروها (اکثراً متوکلوپرامید خصوصاً بصورت تزریقی) فرزندان دلبندشان دچار عوارض دارویی شده (مانند عوارض اکستراپیرامیدال ناشی از متوکلوپرامید) و سراسیمه به داروخانه یا درمانگاه مراجعه و شدیداً نگران حال فرزند خود بوده‌اند. بنده چندین مورد علت مراجعه به پزشک عمومی را سؤال نمودم که عنوان می‌نمودند که ایشان (با تابلو مشابه آنچه قبلاً ذکر شد) متخصص اطفال است و روی تابلویش نیز نوشته شده است. بهرحال برای جلوگیری از این مسائل در صورت صلاحدید مراتب را به مسئولین امر گوشزد فرمائید.»

■ کاشمر - دکتر محمدرضا اولادی -

داروساز

□ نامه قبلی و بحث‌انگیز ایشان را که در زمان دانشجویی به نگارش درآمده بود در ابتدای نامه‌ها خواندیم. با نقل قسمتهایی از نامه‌ای که در دوران پس از فارغ التحصیلی برایمان فرستاده‌اند و خلاصه مقاله‌ای است که در سمینار سراسری دانشجویان در مشهد ارائه کرده‌اند این بخش را به پایان می‌بریم؛

« نقش فعلی داروساز در روند درمانی کشور ما به هیچ عنوان قادر نیست جوابگوی عطش

خدمت داروسازان باشد. شواهد فراوانی وجود دارد که نشان می‌دهد محدودیتهای دست و پاگیر به شدت باعث سرخورده شدن داروسازان شده و آنان را در یک نقش انفعالی فرو برده است. اعتقاد کلی براین است تبعیضهای موجود در مورد حرفه داروسازی چیزی نیست جز ضرباتی بر پیکر این رشته صدرصد علمی که در صورت شکوفایی موجبات موهبت کشور را فراهم می‌آورد. اگر بخواهیم مواردی را که تاکنون به صورت بغض‌های خاموش توسط داروسازان تحمل شده ذکر کنیم می‌توان به مواردی از این قبیل اشاره داشت:

الف: حذف معاونت دارویی وزارتخانه علیرغم گستردگی تشکیلات دارویی کشور و عدم اعتراض جدی دانشکده‌های داروسازی.

ب: اختیارات محدود داروساز در داروخانه و احساس عدم کارایی اطلاعات دارویی و مطالعات دانشگاهی علیرغم انتظار فراوان مردم از داروساز.

... برآستی چرا پیش کسوتان داروسازی و اساتید این رشته مانع هجومهای روزافزون بر پیکر نحیف داروسازی نمی‌شوند و اصلاً چرا تکلیف دانشجوی داروسازی را روشن نمی‌کنند که در فردای کشور چه نقشی برعهده اوست؟

با چه زبان دردآلودی باید گفت داروساز عالمی است که در حسرت عمل می‌سوزد و باید منتظر کدامین منجی باشیم؟ مگر نه آنکه دانستن داروساز برای دانستن نیست بلکه برای توانستن است؟»

کرده‌مایی‌های علوم پزشکی اردیبهشت ماه ۱۳۷۵

ردیف	عنوان	تاریخ	محل	مؤسسه برگزارکننده	نشانی یا تلفن	میزان امتیاز
۱	برنامه مدون بازآموزی ویژه متخصصین علوم آزمایشگاهی برنامه «الف»	۱/۳۰ - ۲/۶	تهران	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	دفتر بازآموزی تلفن: ۲۰۳۸۰۹۱ - ۲ داخلی: ۳۰۲	متخصص علوم آزمایشگاهی، پاتولوژی، دکترای حرفه‌ای علوم آزمایشگاهی ۲۵ امتیاز
۲	سمینار پاتولوژی - رادیولوژی و ارتوپدی تومورهای استخوان	۲/۱۸ - ۲/۲۰	فارس	دانشگاه علوم پزشکی استان فارس	شورای بازآموزی تلفن: ۳۳۲۰۶۴	متخصصین پاتولوژی، ارتوپدی، متخصصین رادیولوژی، آنکولوژی و رادیوتراپی ۱۸ امتیاز متخصصین جراحی عمومی، روماتولوژی طب فیزیکی و توانبخشی و پزشکان عمومی ۱۰ امتیاز
۳	سومین کنگره روانپزشکی و روانشناسی بالینی	۲/۲۳ - ۲/۲۶	تهران	دانشگاه علوم پزشکی تهران	دفتر بازآموزی و نوآموزی تلفن: ۶۴۰۹۶۴۱	متخصصین روانپزشکی ۲۵ امتیاز متخصصین مغز و اعصاب ۲۰ امتیاز پزشکان عمومی ۱۵ امتیاز